

Ar skaitei knygą "Vokiečių Kareivio Atsiminimai?" Jei-gu ne, tuojaus nusipirk iš "Laisvės" Redakcijos.

LAISVĖ

Ateinančiuose rinkimuose visi "Laisvės" skaitytojai balsuokite už socialistų partijos kandidatus.

No. 80.

SPALIO (OCTOBER) 5, 1917 m. BROOKLYN, N. Y.

VII METAS.

Kerenskio valdžia nepasiduosianti.

Rusijos ambasadorius iš Washingtono pranešė, kad dabartinė Rusijos valdžia nepripažįstanti jokių kitų valdžių, apart savosios, iki nebus sušauktas įsteigiamasis seimas. Iki tol niekam valdžios neperduosianti.

Toliaus ambasadorius praneša, kad dabartinė Kerenskio valdžia nesitarsianti su bolševikais ir jų neįsileisianti į ministeriją.

Jei-gu pavyksią suareštuoti Leniną, tuomet jį teisią, kaip kriminališką prasikaltėlį.

GENEROLA GURKO IŠ-TRĒMĖ IŠ RUSIJOS.

Buvusį Rusijos pietvakarinio fronto komandierą generolą Gurko buvo valdžia ištrėmus į Sibirą. Dabar gi jį ištrėmė ir iš Rusijos. Iš Archangelsko laivu išvažiavo į Angliją.

Gurko buvo ištrėmtas į Sibirą už tai, kad slapta buvusiam carui siuntė laišką, išreikšdamas savo ištikimybę ir pasizadėję jį gelbėti.

TURKĒSTANE DIDELES RIAUŠĖS.

Turkestone (Rusijoje) vėl iškilo revoliucijinis judėjimas. Generolą Cerkasą, karinio apskrčio komandierą, kareiviai gerokai apkūlė. Laikinasis revoliucijinis komitetas visą valdžią paėmė iš savo rankas. Kitų dalių du pulkai irgi prisidėjo prie sukilėlių.

Vidaus reikalų ministeris praneša, kad tas sukilimas neesąs pavojingas ir kad greitai būsias numalšintas.

REVOLIUCINIS SPARNAS FRANCIJOS SOCIALISTUOSE SMARKIAI AUGA.

Francijos socialistai vėl ateina į prieką. Jie pradeda atgauti savystovybę. Šiuo metu laikui atsiūbina suvažiavimas Saine distrikto socialistų, o 7-8 d. spalio įvyks visos Francijos socialistų suvažiavimas mieste Bordeaux.

Kairysis sparnas Francijos socialistuose (zimmerwaldiečiai) smarkiai auga. Kairieji dar priguli prie bendros partijos, bet patriotiškai socialistai juos jau rengiasi mest laukan.

Saine distrikto suvažiavime socialpatriotai (valdžia palaikanti socialistai) turėjo 109 balsus, viduriniai socialistai (jie eina už taikų rusų revoliucijos pamatais) turėjo 98 balsus, o kairieji 20.

Tuo būdu viduriniai su kairiais išvien sudėti jau turi didžiumą Francijos socialistų partijoje.

Šiuo metu visi Francijos socialistai stoja už dalyvavimą tarptautinėje konferencijoje Stockholme.

Nuo pradžios karės Francijos socialistai buvo padarė didelę klaidą be jokios atodairės remdami kapitalistų valdžią.

UZTARIA M. GORKI.

Kada Maximas Gorkis pabėgo iš Rusijos, tai nuvažiavo į Italiją ir apsisėjo ant salos Kapri. Italijos valdžia ir liaudis žinojo, kad jis politiškai prasikaltėlis, todėl leido jam ten apsigyventi. Sugrįžęs M. Gorkis į Rusiją, pritarė bolševikams. Ir štai, kada kapitalistų spauda pradėjo šlykščiausiai rašyti apie bolševikus, o pastarieji pasmerkė talkininkus ir sykiu Italiją už tolimesnį karės tęsimą, tai Italijos patriotai, išgirdę, kad ir M. Gorkis prisideda prie bolševikų, pradėjo pikintis. Tuomet žymus dramaturgas R. Bracks, kuris ypatingai susipažinusta su Gorkiu, ėmė jį ginti. Jis netiki, kad Maximas Gorkis priklauso prie bolševikų ir užsipuldinėja ant Italijos, kuri jį priglau-dė.

ATEIVIUS, TUO TARPU NEIMS I KARIUMENĖ.

Kadangi nepiliečių ėmimas kariumenėn yra priešingas tarptautinėm teisėm, tai Washingtono valdžia, bent ligi Kalėdų, neimsianti kariumenėn nepiliečių.

SUSTREIKAVO KAPINIŲ DARBININKAI.

Duobių kasėjai Bostono kapinėse sustreikavo, reikalaujami \$3.00 į dieną. Buvo sunku gyvent, bet dabar bus sunku ir mirt.

KALĖJIMŲ, KALĖJIMŲ DAUGIAU!

Laikai ir papročiai, kurie seniau buvo Rusijoje, dabar prasideda Amerikoje.

Kalėjų neužtenka dėl kalinių! Kalėjimai kupini ir reikės naujų budavoti.

Tai liūdna, bet tai yra teisybė. Raymondo gatvės kalėjimas Brooklyne kupinas — jau vietos nėra. Long Island City, N. Y., kalėjimas kupinas, Blackwell Island kalėjimas perpilnas, Trenton federalis kalėjimas irgi persipildė.

Well — naujų kalėjimų reikia, ponai! "liuosybės kovotojai."

KARIUMENĖ

Ligi 1 d. lapkričio naujoji nacionalė kariumenė, skaičiuje 687,000 bus jau visa lageriuose.

Už savaitės - kitos pradės egzaminuoti likusius užsiregistravusius vyrus.

JAPONIJA NEDUOS TALKININKAMS SAVO LAIVŲ.

Talkininkai tikėjosi, kad iš Japonijos galės gauti ar tai pirkti, ar tai parandavoti laivų. Dabar Japonijos imperatorius išleido specialų įsakymą, kuriuomi uždraudžia parduoti arba parandavoti talkininkams laivus, priklausančius Japonijai. Šis įsakymas paliečia ir tuos laivus, kuriuos dabar Japonijai budavoja dėl talkininkų.

"Popiežius sutinka su socialistais"

IŠ LIETUVOS.

New Yorke išeinantis laikraštis "Evening Sun" patalpino sekancią telegramą: "Rymas, 2 d. spalio. — Popiežius Benediktas, matomai, bando surasti paramą tarpe liaudies kariuomenėn, nes valdžios nepaiso ir jo išleista nota, kviečiancia prie taikos.

"Labai žingeidus apsi-reikimas, kad Vatikano oficialiam organe "Ossevato Romano" įzenginiam straipsnyje, kuris, veikiausia, buvo užgirtas ir paties popiežiaus, apart kitko pasakyta: "Popiežius pilnai sutinka palaikyti Italijos ir kitų šalių socialistus ant tiek, ant kiek jie stengiasi apsaugoti demokratiją ir konstitucionines teises įstatymų būdais."

Rymas, 2 d. spalio. — Šiandien popiežius iteikė Britanijos ambasadoriui kopijas Vokietijos ir Austrijos atsakymo į jo pasiūstą taikos notą. Prie tų kopijų popiežiaus deda neilgus savo paaiškinimus.

ARGENTINOS GELŽKELIŲ STREIKAS TĖSIASI.

Buenos Aires, Arg., 3 d. rugsėjo. — Visuotinas gelžkelių darbininkų streikas dar tebesitęsia. Miestas atskirtas nuo viso pasaulio. Maistas baisiai pabrango ir tu negalima gauti. Laidai iš uostų neišplaukia, nes nėra kam juos priiduoti ir išlioduoti.

Valdžia, kolkas, dar neapsaukia šalyje karės stovio.

FRANCUZŲ ORLAIVIAI BOMBARDAVO KETURIS VOKIEČIŲ MIESTUS.

Paryžius, 3 d. spalio. — Francuzų orlaiviai užspuolė ant vokiečių keturių miestų, būtent Frankfordo, Hoblenzo, Trewes ir Stuttgarto ir mėtė bombas. Kiek žmonių užmušta, — nežinia.

ITALAI PAĖMĖ 2,019 AUSTRŲ NELAISVĖN.

Rymas, 3 d. rugsėjo. — Italijos generalis štabas praneša, kad jų kariumenė bėgėje paskutinį trijų dienų pavykė paimti nelaisvėn 2,019 austrų.

IŠ LIETUVOS.

Kaune reikia duoties įskiepyti rauples. — Priverstinai skiepijimas truks iki birželio 30 dienos ir bus be užmokescio. Skiepija pirmadieniais po pietų nuo 3 valandos, policijos gatvėje 8 name. Kas liki birželio 30 dienos nebus įskiepinęs rauplių, tą paskui skiepins varu, ir turės dar užsimokėti už įskiepijimą. Tokius pabaus dar atėmimu kelianto duonženklų. Nereikia vengti skiepijimo, nes tai yra gera įmonė nuo rauplių, arba nors palengvina ligą. Todėl jau savo paties ir šeimynos gerovės dėlei reikia būtinai skiepinintis.

Reikia atiduoti kiaušinių. Kauno miesto ir apskrčio vištų savininkai, sulyg Kauno miesto viršininko įsakymo, nuo kiekvienos vištos privalo atiduoti po du kiaušinius į savaitę, nunešdami paskirton vieton, kame užmoka po 12 fenigų už kiaušinį. Kas atiduos ne tikrą skaičių kiaušinių arba atiduos senus, tokį gali pabausti, ir gali atimti iš jo vištas be užmokescio.

Mokyklų padėjimas Alytaus apskrityje. Lietuvis kunigas iš Alytaus apskrčio nupiešia mums štai kokį malonų vaizdą apie mokyklų klesteleėjimą savo apskrityje: Gegužės 1 dieną šių metų daugumoje vietų kaimų mokyklose užsibaigė mokslas. Vokiečiams užėjus, per dvi žiemi laisvai pasimokino daug vaikučių. Daugų parapijoje prie rusų tebuvo tik keturios mokyklos, jasias telankė tik kokių du šimtu vaikų. Dabar gi per šiedvi žiemi buvo 21 mokykla ir jose mokinosi savo prigimta (lietuvių) kalba, 720 vaikų. Zmonės, nors ir labai karės nuvarginti, su noru leido savo vaikučius mokintiesi. Žiemą visose mokyklose buvo kalėdų eglutės, kur susirinkę tėvai su džiaugsmu klausėsi, kaip jų vaikeliai kalbėjo eilutes, giedoję giesmes ir linksmai žaidė. Buvo ir tokių vietų, kur vaikeliai vaidino improvizuotų komedijėlių. Malonu buvo lankyti tokie vakarėliai!

ANGLAI ATMUŠĖ PENKIAS VOKIEČIŲ ATAKAS.

Londonas, 3 d. spalio. — Paupy Ypres vokiečiai buvo padarę penkias smarkias atakas ant anglų tranšėjų, bet visos likosi atmuštos.

Visame fronte eina smarkų artilerijos mūšiai.

Po Verdunu vokiečiai darė dvi smarkias atakas, bet abidvi likosi atmuštos.

VOKIEČIAI RENGIASI DARYTI UŽPUOLIMUS TIK ANT RUSŲ FRONTO.

Kopenhaga, 3 d. spalio. — Majoras Maratas, žymus kareivis kritikas, pranašauja, kad greitu laiku vokiečiai padarys generalį užpuolimą vien tik ant rusų fronto, ypatin-gai Rygos ir Jakobštado apygardoje.

Vakariniame gi fronte tik laikysis, kad atmušus atakas. Maratas sako, kad Amerikos pasiūstoji kariumenė labai mažą rolę lošia ir talkininkai iš jos menką pagalbą gauna.

Vokiečiai bombardavo Londoną.

KETURI VOKIEČIŲ ORLAIVIŲ ESKADRONAI UŽPUOLĖ ANT ANGLIJOS.

Londonas, 3 d. spalio. — 1 d. spalio keturi vokiečių orlaivių eskadronai vėl pasirodė Anglijos pakraščiuose. Orlaiviai buvo išsidalinę į keturias atskiras grupas ir nekurię jų pasiekė Londoną, ir pradėjo mėtyti bombas.

Šimtai Anglijos kanuolių ėmė šaudyti į padanges; šaudymas tęsėsi pustrėcios valandos. Iš viršaus šrapneliai, kaip lietus, krito ant viso Londono.

Gyventojai slėpėsi į sklepus, požeminius tunelius ir t. t. Du orlaivių eskadronu, ne paisant į šaudymą, visgi darsigavo Londono tą dalį, kur gyvena aristokratija ir pradėjo mėtyti bombas. Kadangi naktis buvo šviesi — mėnesiena, tai orlaiviams gerai buvo ir bombas mėtyti.

Orlaiviai buvo išanksto pastebėti, todėl žmonės spėjo pasislėpti. Jau 7 val. automobilai ir dirbtuvės staugė, kiek galėjo duodant gyventojams ženklą, kad artinasi pavojus.

Oficialiai valdžia praneša, kad užmuštų esą 9 ir 42 sužeistų.

Anglijos orlaivininkai sudarė du vokiečių orlaivių ir vieną pašovė. Visą naktį gyventojai buvo didžiausioj baimėj. Tai didžiausias ant Anglijos užpuolimas, kokis dar yra buvęs nuo pradžios karės.

VOKIEČIAI PAKORĖ 150 RYGOS GYVENTOJŲ.

Sulyg pranešimo iš Petrogrado, vokiečiai, užėmę Rygą, pakorė 150 rygiečių, priklausančių įvairioms socialistų organizacijoms.

SVARAS MĖSOS KAŠTUOJA TUOJA RUSIJOJ 5 RUBLIUS.

Neseniai gautame iš Rusijos laiške pranešama, kad svaras mėsos kaštuoja Rusijoje 5 rublius, tuzinas kiaušinių 1 rublis, svaras sviesto 3 rubliai, čėverykai — 40 rublių.

RUSIJOJ BUS NAUJOS PACTOS MARKĖS.

Dabartinė Rusijos valdžia užsakė keturiems piešėjams nupiešti paveikslius, iš kurių galima būtų padaryti naujas pactos markes. Dailės žvilgsniu markės būsią labai puikios.

BERKMANO IŠDAVIMAS ATIDETAS.

Californijos valstijos valdžia pareikalavo, kad New Yorko valdžia išduotų anarchistų vadą Berkmaną, nes jis esąs surištas su Mooney byla. Kadangi Mooney tapo nuteistas mirtin pasiremiant neteisingsais liudininkų parodymais, būk jis per-

eitais metais metęs bombą į karinę demonstraciją San Francisco, tai iš New Yorko važiavo 100 delegatų pas gubernatorių, kad jis neišduotų Berkmaną. Minėti delegatai atstovavo pusę miliono organizuotų darbininkų. Hillquitas ir kiti žymesnieji advokatai priridinėjo gubernatoriui, kad Californijos valdžia neteisingsai nuteisė Mooney ir svarbiausias liudininkas, kurio parodymais teismas išnešė mirties bausmę, dabar sėdi kalėjime už neteisingsą prisiegą ir kad Berkmaną nekaltai nori įpajointi į tą bylą.

Gubernatorius išklaušė delegatų ir pasakė, kad Berkmano išdavimą atidės neaprybuotam laikui, o tuo tarpu pareikalau iš Californijos valdžios visą materialą, kuriuo pasiremiant kaltina Berkmaną. Kada peržiūrės tą materialą, tuomet išneš galutiną nuosprendį, ar išduoti jį, ar ne.

PRIEŠKARINĖS VOKIEČIŲ DEMONSTRACIJOS.

Londonas, 3 d. spalio. — Čia gauta žinių, kad Vokietijoje, mieste Essene, kur randasi Kruppo didžiausios kanuolių dirbtuvės, buvo surengta milžiniška prieškarinė demonstracija. Minia, kuri daugiausia susidėjo iš moterų, miesto valdybos išdaužė langus, reikalaujama duonos, taikos ir sugrąžinimo iš fronto kareivių.

Priežastis demonstracijos, — atsisakymas kanclerio Michaelio paskelbti taikos išlygas.

Pašaukta policija ir kareiviai numalšinti sukilėlių: Dvi moteris suareštuotų. Judėjimas nenurimsta.

DEMONSTRACIJOS PRIEŠ AMERIKOS VALDŽIĄ.

Petrograde bolševikai surengė didelę demonstraciją, kaip protestą, prieš Amerikos valdžią už patraukimą teisman A. Berkmano ir kėsiniimąsi jį suriši su Mooney byla. Pirmiau Petrograde buvo demonstracijos ir prieš nuteisimą mirtin Mooney. Demonstracijoj dalyvavo ir rusų politiškai emigrantai, sugrįžę iš Amerikos. Jie savo prakalbose nurodinėjo, kaip Amerikos kapitalistai elgiasi su darbininkų vadais ir kokia čia laisvė dėl darbininkų.

Valdžia tikėjosi, kad bus demonstracija ir palei Amerikos ambasadoriaus namus, bet demonstrantai nėjo.

RYGOS FRONTE RUSAI STUMIA VOKIEČIUS ATGAL.

Petrogradas, 3 d. rugsėjo. — Rygos fronte rusai palengva stumia vokiečius atgal. Palei kaimą Spital rusams pavyko užimti 1,000 jardų vokiečių tranšėjų.

Vieton apžvalgos.

Nuo pat karės pradžios kalbama apie maisto kontrolę, apie aprūpinimą ir be to sunkaus pragyvenimo vargingųjų klesų.

Prezidentas Wilsonas ir jo ministrai taip daug ir taip gražiai šnekėjo apie tai, kad karės našta lygiomis turė pūlti ant turtingų ir bėdinųjų.

O kokios pasekmės to visko? Kviečių trustas, anglių trustas, mėsos trustas, pieno trustas ir kiti trustai kaip maudėsi, taip tebesimau do aukse, o biedniems žmonėms **Badas Viešpats** vis labiau klabena į duris.

Ir vėl prabango mėsa, sviestas, kiaušiniai, daržovės. Kurlink eina Amerika? Socialistui profesoriui Scott Nearing'ui atvykus į New Yorką ir pradėjus aktualiai dalyvauti visuomenės politikoje, "New York World'as" pradėjo iš proto kraustytis.

Tam pono Wilsono organui visur vaidinsai išdavėjų šmėklos. Prie išdavėjų "World'as" priskaito ir prof. Scott Nearing'ą, ypač todėl, kad jisai turi didelę įtaką tarpe besimokinančios jaunomenės.

—Uždarykite mokyklų duris prieš tą agitatorių — šaukia "N. Y. World". Tas nesvietiškas "World'o" dūkimas ar tik nerodo didelės ligos pradžia?

Gerard'as apie K. Liebknechtą.

Buvęs Amerikos ambasadorius Vokietijos p. Gerard savo memorialuose, kurie dabar telpa daugelyje Amerikos laikraščių, ve kaip charakterizuoja Karolių Liebknechtą, kairiųjų soc-dem. lyderį:

"Daugelis ypatų painioja Liebknechtą su juo tėvu, jau mirusiu Liebknechtu, sūnus, turis 43 metus, yra juodais tankiais plaukais, nešiojas akitus. Jisai yra vidutinio ūgio ir nepertviriti subudavotas. Pirmasis karis metais jisai tankiai perkirsdavo savo pastabom reichs-tag'o dėtatus ir jo balsas garsiai skambėdavo. Suprantama, kiekvienas, kuris dirka protestuot prieš sunkią valdžios ranką, turi nukęsti. Mes žinojom, kad vėliau ar anksčiau valdžia nutvers Liebknechtą ir jį nutvėrė į 1 d. gezužės ant Potsdamplatz... Kiekvienas gali sveikinti jo drąsumą."

Taip tai atsiliepia apie K. Liebknechtą atstovas Amerikos kapitalistų. Jam, kaip matote, patinka Vokietijos revoliucionierius.

Na, o kaip su Amerika? Čionais panašius revoliucionierius jau ima nagan nei kiek neblogiau, negu Vokietijoje. Areštai, persekiojimai ir kalėjimai dėl žmonių, kovojančių už idėją, Amerikoje nebe naujiena.

Skaitlinės. Ištėmykite šias skaitlines, kurias paduoda žydų socialistų laikraštis "Arbeiterstimme":

"Nuo karės pradžios valdžioms reikėjo pasiskolinti 175 milijardus rublių. Sužestų ir užmuštų skaičius siekia 24 milijonus, užmuštų 7 milijonai. Užmuštų ir kollektų 12 milijonų. Žmonių sumažėjo iš priežasties sumažėjimo gimdymų — ant 9 milijonų. Per pastaruosius penkis šimtus metų aukso iškasė 31 milijardas — tai yra suma, kuri nesudarė net penkadalio karės išlaidų. Jeigu iš tų 175 milijardų rublių padaryti auksoes dešimtrubles, tai iš jų susidarytų diržas, kuris 9 kartus apjuostų visą žemės sferą. Ligi karės Europa turėjo tik 5 milijardus rublių karės skolos."

Marsas ir paleistuvystė.

Garsus anglų rašėjas Max Pemberton sako, kad karės dievaitis Marsas eina išvien su paleistuvyste. Kanadiečiai ir australiečiai tankiai daro sekamus užmetimus Anglijai: mėš siunciamas jum savo geriausius sūnus, o kaip gi jūs elgiatės su jais. Nuo karės pradžios nėra labiau paleistuvingo miesto, kaip Londonas.

Jau taikos laike sifilis buvo nepaprastai išsiplatinęs, o dabar dalykai daug labiau pablogėjo. Dabartės paleistuvystė žygdėte žydi. Vyrai ir moters, kurie ligi 1914 m. užsilaikydavo žmoniškai, kainės laikų lyg kad pasiuoto. Motinos, kurios išlydėdavo savo dukteris į Londoną, kad jos ten dorai duonos pelynų, kogi susilauks? Dauguma jų dukrelių palydėjo dorą ir nekaltumą.

70% Anglijos kareivių serga lytiškom ligom. Iš Amerikos Washingtono praneša, jag valdžia labai susirūpinusi tuomi, kad ir tarpe Amerikos kariumenės neišsiplatinę veneriškos ligos.

Valdžia siuncia Francijon tam tikrą specialistą Raymond Fosdick, kuriam pavesta ištirti, kaip kitų šalių karinė administracija kovoja su ligų prasiplatinimu. Pradžioje karės francūzų valdžia ir visuomenė per pirm-

štus žiūrėjo į lytiškų ligų prasiplatinimą. Manyta, kad tai esąs mažmožis. Dabartės, kaip pasirodė, tai lytiškės ligos esančios pavojingesnės, negu vokiečių kulkos.

Kuomet generolas Pershing pribuvo į Franciją, tai jam pasakya, kad nuo venerišku ligų reikia labiau dūboti kariumenę, negu nuo kaizerio šrapnelių.

Kareiviai, užsikrėtę lytiškom ligom, išnešioja jas po visą šalį, pargabena namo, kuomet parvažiuoja ant vakacijų.

Kuomet karė pasibaigs, tai, jeigu pasirodys, kad ir Amerikos kariumenėn pralindo ligos mikroba, tuomet grįžtantiems namo kareiviams, reikės gauti sveikatos palūdyjimas. Jeigu to palūdyjimo neturės, tai reikės gydyties ant kokios nors salos, kur kareiviai bus atskirti nuo sveikos visuomenės.

Kariumenės vyriausybe pastaruojų laikų labai platinama veikalą "Damaged Goods" — Sunaikinti Turtai, kur rodoma, prie kokių bausių pasekmių priveda lytiškos ligos.

Tas, kas čia pasakya apie Anglijos ir Francijos kariumenę, tinka ir kitų šalių kareiviams.

Ir kiti laikraščiai naujasi.

Mūs socialistiški laikraščiai jau buš ketvrti metai, kaip kovoja tarp savės.

Nors "Kova" tik pernai rudenį paskelbė kovą su "Keleiviu" (vietoj vadinaimų "ginčy"), bet kovojimas buvo ir seniau, tiktai tiek, kad šito žodžio nevertota. Su "Keleiviu" — tai taip bujaus pasakya tiktai dėlto, kad buvo tam proga; bet tas reiškia, kad kova toji buvo paskelbta ir tikrai ji, o ne kritika ėjo su visais ne L. S. S. leidžiamais socialistų laikraščiais. Taip pat ir šitie kovojo su "Kova". Tik šitie norėjo ir taikytis, — žinoma, geromis sąlygomis. O "Kova" nuo pernai pasidarė "be kompromisų." Kaip jau esame ne viens pasakę, kad gal ta didžioji karė tokią nelemta intaką padarė jmus, tai šičia galima "Kovą" prilyginti prie Anglijos, kuri nei svarstyt nesvarstė taikos sąlygų, tik pasikilnijo kovot iki kaizerio militarizama sutriuškysianti. Kiti gi mūs soc. laikraščiai tai kaip Vokietija.

Bet netik soc. laikraščiai kovoja tarp savės. Kovoja tarp savės ir klerikalų laikraščiai. Šitie, gali sakyti, patys pirmieji buvo pramatoriai tokios savitarpinės kovos. Kas neatsimena kaip 10 metų atgal prasidėjo "Kataliko" kova su "Žvaigžde"? Ir tai buvo bausios pasekmės... Kun. Kaupas parašė net knygučė "Milukijada." Kovojimas ėjo taip aršiai, tos knygučės autorius, kaip žinovai liūdija, iš to liko kolieka, paliego ir be laiko numirė... Paskui "Draugas" buvo S. L. R. K. A. organu, ir kas mets prieš seimus su juo grumdavosi "Katalikas." Vėliaus atsirado "Darbininkas" — ne iš gero. Taip pat atsirado ir "Eselerkos savas organas."

Tarp tų laikraščių-organų nėra sutikimo.

Nesutikimas, kova eina stipryn ir tarpe tautininkų laikraščių. Kad pakavojus tą kovą, tasias lenkynes, jie ėmė daryt suvažiavimus, bendrija, sutarti; skelbdavo kasmetis rezolucijas apie "laikraščių etiką" ir tuojaus drašiai tą etiką peržengdavo. Tik jie turėjo daug kantrybės, kad iki šiol neišplepėjo viešai ir aiškiai, kas čia kenkia. Anais metais, kai jie tą savo "etiką" lyg ant keršto mindžiodavo, aš stebėdavausi minėta jų kantrybe. Jie darbas darė, o žodžiais — nei guos. Męs gi, socialistai, greičiaus žodžiais, ne darbaus, pradėjom kovoti.

Dabar jau ir tautiečiai pakisako, ko jie tarp savės kovoja. Pažiūrėkim.

Kovoja su savaisiais.

"Ateitis" (37, 1917) rašo apie L. Tautinės Sandaros sekretorių J. O. Sirvydą: "Kiek klerikalai kur bjauriojo ir niekino po savo laikraščių sandariečius, tai jis niekad jiems oficialiai neatsakė. Bet, jei 'Ateitis' — tos pačios sandaros vienas organu, parašo tik apie Sandaros palaikymą, tai p. Sirvydas visuomet šturksčiausiu, įkandžiausiu būdu prirašo apie 'Ateitį' po keliatą špaltų."

Taigi tie "Altsai" kovoją su savaisiais — artymaisiais, vietoj kovot su netikraisiais idėjos draugais — su klerikalais, kurie yra jų priešai. Taip kovojam ir mėš daugiau su savo draugais, negu su tikrais priešais.

Toliau "Ateitis" sako: "... išrodė, kad p. Sirvydas kaipo "Vienybės Lietuvininku" dalininkas ir redaktorius nori įnešti 'Ateitį'

kad 'Vienybei' būtų daugiau prenumatorių. Žinoma, tas yra nedraugiška, priklausant vienai idėjinei srovei, linkėti, kad tos pat srovės laikraštis, bet, kitų leidžiamas, žlugtų."

Sirvydas tokiu gimė, tokiu ir mirs. Juk jis pradžioj savo "visuomeniško" veikimu du syk šoko vadovauti kovoje su savo artymaisiais. Buvo aklas šliupo tarnais. Staiga, tapęs socialistų organizacijos vadovu ir dėl aukų skirstymo susipykęs su šliupu, nukalė "šliupizma", "genge", buržujų". Negalėjau aš jį nudraust nuo tokių išmislių, kurie tik temdė mūsų organą "Kovą", idėjos žibintuvą. Paskui susipykęs su socialistais ir sugrižęs prie savo tikrosios idėjos — tautiškumo (tapęs "V. L." redaktorium), jis dar vis buvo artymu mums ir užtai vadovavo tuose garšiuose vaiduose, ir džiaugėsi maksimalistams įsivyravus.

Šitie maksimalistai, Bernotas, Gaigalas, Sirvydas ir kiti buvo radikalai-buržužukai, bet anaipol ne "kairieji socialistai", kaip juos vadina drg. Berukštis ("Laisvės" N75) ir "Naujienos" (224). Kokias buvo, tokiais ir liko, tik labiau sudešinėjo. Sirvydas dabar krimščioja "Ateitį" — ar sakytumėt, dėlto, kad jis kairesnis už kairesnė. Bet svarba ne tame. Kaip prieš "Kovą" kaidaise ėjo ne dėl idėjos (niekad niekur jie neskelbė, nerašė apie pagerinimą idėjos), o tik dėl žinomų Bernoto išrokovimų ir šiaip dėl smagumo — pasididžiavimo.

Barniai dėl biznio...

Ne dyvai, kad ir šiandien "Kova" aiški pasako, kad laikraščiai barasi dėl biznio. Girdi, socialistai paparat visus klausimus — ginčus aiškinti ekonominiiais reikalais... Man tik tiek natvatna, kad tą pasakius jį nedaro galo tiems ginčams. Nes juk socialistai taip-pat yra labai papratę (labiau ir už ekonominių reikalų aiškintimą) naikinti blogumo priežastį, o ne patį vieną blogumą. Man navatna, kad tie privatiniai soc. laikraščiai biznio klausimą meta iš tų ginčų priežasčių. Žinoma, ne vien biznis čia tupi. To nesako net ir "Kova". Bet daug reiškia čion ekonominis klausimas, oi daug! Tik ne vien priv. laikraščių redaktoriams, bet ir koviečiams. Ne bereikalo jie juokais save vadina "Kovos" arba Sąjungos "patriotais". Męs seniai sakom, kad patriotizmas — tai biznis!

Gintis nuo biznio reiktu gintis nuo valgio, drabužių ir pastogės. Bet tai negalima. Vienok yra, ką gimasi ir nuo valgio. Kaimo mergos mūs krašte, besistarkydamos, nevalgo prie visų arčialiai neatsakė. Bet, jei "Ateitis" — tos pačios sandaros vienas organu, parašo tik apie Sandaros palaikymą, tai p. Sirvydas visuomet šturksčiausiu, įkandžiausiu būdu prirašo apie "Ateitį" po keliatą špaltų."

Laikraščiu "šėm" sakyti, kad biznio nenor, nes laikraštis yra biznis. Jei ne, tai kas gi yra biznis? Jei kas apskritai niekina visoki biznis, ta yra neprietelius ir "Kovos" ir net pačios L. S. Sąjungos. Juk Pild. Komitetas jau mislija įvest "Kovą" "biznio skyrį", kur pakvies draugus rašyti bizniu pamokinimus. Bent toks sumanymas pasirodė.

Taigi nebadykim vieni kitiems akių su bizniu, bet dirbkim ką esam užsidavę dirbti: naikinti priežastis visokių negerovių.

Da neperdaug tėra mūs veikėju, kad jie negalėtu išsitekt, kad neturėtu "džiaubų" ir vietų klesų kovos lauke. Nereik varžytis.

Buržuaziškos kovos būdas ramiu laiku yra toks, koks dabar tarp mūs yra. Buržuazai, biznieriai kovoja tarp savės. Bet dabar, karės laiku, jie šiaip taip sugatinka ir visi stoja prieš tiesinį savo priešą. Tuo priešū yra socialistų judėjimas. Jeigu gi mėš tarp savės kausimės, o neaugsimė į didesnius anų priešus, tai prasižengsimė prieš darbininkų klesą, prieš socializmą, ir turėsim išsižadėti socialistų vardo. Keliatas jau taip padarė. Meskim kogreičiausiu tuos buržuaziškus, biznieriškus ginčus iš savo tarpo! Žiūrėkim tik, ar kas ne biznieriauja ar nedirba priešais mūs principus, prieš darbininkų išsiliosavimo reikalus pačiame tų reikalų pamate. Į paviršius, prieš darbininkų išsiliosavimo reikalus pačiame tų reikalų pamate. Į paviršius, prieš darbininkų išsiliosavimo reikalus pačiame tų reikalų pamate. Į paviršius, prieš darbininkų išsiliosavimo reikalus pačiame tų reikalų pamate.

Spredziū, kad kaizerio leidžiamą "Dabartį" veda gamtos mokslų specialistas Kuodaitis, todėl kad "Dabartyje" daug labai gražių straipsnių iš gamtos mokslų sryties.

Sakoma, jog Binghamtono "draugas" Charna todėl nuvažiavo pas demokratu, kad turėjo savo automobilį. Kartais, mat, ir tokie dalykai pakenkia žmogaus geriems norams...

Kuomet "Naujienose" ir "Laisvėje" nebus apgavingu daktarų apskelbimų, ką darys B. Balutis?

Kun. Tumas sušuko: su diev politika! Aš negaliu eit su demokratija, bet negaliu eit ir prieš ją.

Bet juk tas pasakymas ir yra politika. Neiti su demokratija, bet neiti ir prieš ją — vadinasis sėdėti ant dviejų kedžių tuomet, kada jos likimas padėtas ant svarstyklių.

Kunige Juozai! Tamstos vardas būtų įrašytas revoliucijos istorijon, jei tamsta sykį ant visados persiskirtum su Laukaičio-Olševskio kompanija.

Kasžin, kur dingo leidėjai didelės knygos "Barbora Ubrik", kad "Kardas" nieko nebesako? Dėl jos, rodos, daug prenumatorių surinko p. T. J. Kučinskas.

Socialistai, sako, panaikinsią vergiją. Netiesia! Žiūrėkite, L. S. S. administratorius, kuris pirma uždirbdavo po \$25 ir daugiaus savaitėje, už 8 darbo valandas ir šventadienius turėdavo liuosus — dabar socialistams dirba, ar geriau sakant, vergauja, po 17 valandų į dieną, 7 dienas savaitėje, už \$15 algos. Neišėina nei po 13 centų valandai. Tikra vergija! Jeigu sąjungiečiai nori naikinti vergiją, tai turėtu tuojaus palipti P. K-tui, kad paliuosuoti d. Šukį nuo tokio vargo. Kam žmogus perdaug turi kankintis bereikalo?...

Charles Russell sako, kad majoras Mitchell — all right ir už jį verta balsuoti. O prieš 4 metus tasai pats Chalis be pasigailėjimo peiņzavo tą garsių tėvų negarų vaiką.

Aš matau tą naudą iš socialistiškų laikraščių barnių, toks susipešus jiem savo tarpe, bus užmiršta kapitalistiška karė ir pačtos viršinin-

kas Burleson neuždarys jų nei vieną.

Apie tai, kuo yra Chicago ir kuo yra Brooklynas, galite padaryt išvedimą iš šių faktų: Chicagoj yra 15 lietuvių daktarų, o Brooklyn 2, Chicagoje yra virš 10 advokatų, o Brooklyn 1, Chicago vienam tik Bridgeporte yra 16 barberių, o Brooklyn 3.

Užtai Brooklyn 50 saliuņų, o Chicagoj tik koks šimtas, nors turėtu būti 300.

Kun. Tumas sušuko: su diev politika! Aš negaliu eit su demokratija, bet negaliu eit ir prieš ją.

Bet juk tas pasakymas ir yra politika. Neiti su demokratija, bet neiti ir prieš ją — vadinasis sėdėti ant dviejų kedžių tuomet, kada jos likimas padėtas ant svarstyklių.

Kunige Juozai! Tamstos vardas būtų įrašytas revoliucijos istorijon, jei tamsta sykį ant visados persiskirtum su Laukaičio-Olševskio kompanija.

Kasžin, kur dingo leidėjai didelės knygos "Barbora Ubrik", kad "Kardas" nieko nebesako? Dėl jos, rodos, daug prenumatorių surinko p. T. J. Kučinskas.

Socialistai, sako, panaikinsią vergiją. Netiesia! Žiūrėkite, L. S. S. administratorius, kuris pirma uždirbdavo po \$25 ir daugiaus savaitėje, už 8 darbo valandas ir šventadienius turėdavo liuosus — dabar socialistams dirba, ar geriau sakant, vergauja, po 17 valandų į dieną, 7 dienas savaitėje, už \$15 algos. Neišėina nei po 13 centų valandai. Tikra vergija! Jeigu sąjungiečiai nori naikinti vergiją, tai turėtu tuojaus palipti P. K-tui, kad paliuosuoti d. Šukį nuo tokio vargo. Kam žmogus perdaug turi kankintis bereikalo?...

Charles Russell sako, kad majoras Mitchell — all right ir už jį verta balsuoti. O prieš 4 metus tasai pats Chalis be pasigailėjimo peiņzavo tą garsių tėvų negarų vaiką.

Aš matau tą naudą iš socialistiškų laikraščių barnių, toks susipešus jiem savo tarpe, bus užmiršta kapitalistiška karė ir pačtos viršinin-

Ir taip viršmogs filosofas Vidūnas nuėjo dirbt "Dabartin", kaipo bendradarbis.

Apie Kučinską, tokį garsų kalbėtoją, ir nieko nebegirdėt. Išstojo iš L. S. S. ir nekalbėtojas.

Čiru-Viru ir Buolio Sūnus.

IŠ P. GRIGAIČIO PRAKALBOS NEWARKE.

"Jeigu tau, darbininke, pastos kas kelią, statydamas perškadas ir neduos eit pirmyn, perženk klūtis ir eik; jeigu prieš tave stoja bedugnė peršk jį; jeigu vanduo neleistu tau toliaus žengti — plaukte plauk; jeigu žemė po tavo kojų skyla, sukautyk ją geležiniais lankais — ir ženk pirmyn! Jeigu dangus griūtų ant tavęs, iškėlės rankas atremk, nes tu esi darbininkas, savo rankomis, pečiaus ir protu palikai pasauli! Eik pirmyn!" Ar tai ne revoliucionierio žodžiai?

Humoristikos formoj atvaizdino kunigų mokinimus, tarp kita ko sakydamas: "Jeigu ištikrųjų, anot kunigų pasakos, danguje taip gera, tiek daug visokių gerybių, tai tu, darbininke, privalai visas tas gerybes iškrauti iš dangaus ant žemės, o dangų palikt, žvirbliams, varnoms ir kunigams."

(Iš Kunst Albers'o korespondencijos "Keleivyje")

GYVENK. (Aukaju drg. J. A. (Svyrūnėliui.)

Gyvenk, o, drauge mielas! Nežengk į grabą, juk dar ne laikas. Jis ne tavės laukia, ne. Gyventi dar tik pradėjai, dvasioje tik pražydejai. Ar gi jau taip greit rengiesi apleisti savo draugus tamsoje naktje, ant erškėčiuoto kelio, bekovojančius su piktais, draskančiais žvėrimis ir pasilėpti po sunkia grabo lenta nuo juodos, audringos nakties? — gyvenimo baisesnybių? Ar gi tu paliksi savo draugus, pusiauakely, ant kryžkelio, kuriems tavo dvasiois svyturys taip linksmai kelionėje žibėjo?...

Ne! laisvės karzygi, tu gyvensi, tu mūs neapleisi, tu eisi su mumis, tu pagelbėsi mums praskinti apžėlusius mūsų gyvenimo takus link šviesesnės, daug žadančios ateities... Jau netoli tas linksmas naujos gadynės rytas, kuomet užtekės ant mūsų gyvenimo horizonto seniai laukiama saulė — teisybė, nuo kurios skaudžiu neteisybe spindulių turės pasilėpti patamsių galybės tylos grabė... Grabas ne tavės laukia, ne!

Vaidotas.

Vokietija neapleis Belgijos. Pastaruojų laikų buvo pasklydęs gandas, kad Vokietija pirmiau, negu įvyks talka, apleis Belgiją. Dabar gi Vokietijos kancleris Michailis, kalbėdamas reichstago vyriausiam komitetė pranešė, kad ta žinia esanti neisinga ir kad Vokietija nesirengia apleisti Belgiją.

NUTARĖ NEIŠILEISTI KADETŲ.

Visuotinas Rusijos organuotas demokratijos suvažiavimas nutarė neišileisti ministerija kadetu. Šiaip liberalai bus išleidžiami.

The Lithuanian Semi-Weekly "LAISVĖ" Published by the LITHUANIAN CO-OPER. PUB. SOCIETY (Inc.)

ISPRADŽIŲ AIDABLIS-TAI, O PASKUI SOCIA-LISTAI.

Areštai aidablistų tęsiasi. Išviso jau suareštuota virš šimto žmonių.

BALTIMORE, MD. Svarbias prakalbas rengia Amalgamated Clothing Workers unijos 218 lietuvių skyrius.

RED. ATSAKYMAI. J. M. Ermala, Nashua, N. H. — Kritika labai menkos vertės ir gaila laikrašty vietą užimti.

J. A. Chicagoje. — Eilės po vyčių kongresui — netilps. A. Jakštas, Chicagoje. — Gaila, drauge, negalėsime patalpinti.

Surengimo Komitetui, Montello, Mass. — Birutės draugystė rengia 6 d. rugsėjo puikų metinį balių, o pranešimą atsiuntėte 27 d. rugsėjo. Na, ar galima pagarsinti?

Jonui Kancieriui, Minersville, Pa. — Jeigu jie susitaukė, tai jau per laikraštį negalima jų apvaginti, nes už tai prisieitų už groty atsidurti.

Knut Hamsun. BADAS. Vertė švenčioniškis. (Tąsa).

taksėjimą ir lengvai vaikas verkšleno. Priėjau prie buvusio savo kambario durų, palengva, keldamas į viršų duris, atidariau, įėjau į vidų ir užsidariau.

Ir štai kaip tik laišką ištraukiau iš konverto, nejučiomis išsiveržė iš mano krūtinės džiaugsmo šauksmas: laiškas buvo nuo redaktoriaus, mano feljetonąs priimtas ir jau perduotas į spaustuvę visas, kaip parašytas!

BALTIMORE, MD. Svarbias prakalbas rengia Amalgamated Clothing Workers unijos 218 lietuvių skyrius.

RED. ATSAKYMAI. J. M. Ermala, Nashua, N. H. — Kritika labai menkos vertės ir gaila laikrašty vietą užimti.

J. A. Chicagoje. — Eilės po vyčių kongresui — netilps. A. Jakštas, Chicagoje. — Gaila, drauge, negalėsime patalpinti.

Surengimo Komitetui, Montello, Mass. — Birutės draugystė rengia 6 d. rugsėjo puikų metinį balių, o pranešimą atsiuntėte 27 d. rugsėjo. Na, ar galima pagarsinti?

Jonui Kancieriui, Minersville, Pa. — Jeigu jie susitaukė, tai jau per laikraštį negalima jų apvaginti, nes už tai prisieitų už groty atsidurti.

Korespondencijos PHILADELPHIA, PA.

Gal Amerikoje gyvenanti lietuviai, ypatingai progresyviška visuomenė mano, kad Philadelphia, tai letarginių žmonių miestas, kur visuomeniškas veikimas suka išpalengvo, susnūdusiai.

Trėčias, tai L. S. S 1-mos kuopos didelis perstatymas "Kryžius" — puiki drama, Br. Vargšo parašyta ant mirties patalo.

ROCHESTER, N. Y. Čia gyvuoja L. M. P. S. 26 kuopa, kuri, orui atvėsus, žada pasidaruoti dėl apšvietimo labo.

EASTON, PA. 23 d. rugsėjo buvo prakalbos Liet. Moterų Progresyvio Susivienijimo 14-tos kp. Kalbėjo drg. K. Petrikienė — "Moterų Balso" redaktorė.

62 OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 6 iki 9 vak. Nedėliomis nuo 11 iki 1 po piet.

visoms sykiu kovoti už pagarinimą darbininkų būvio.

3 d. rugsėjo buvo piknikas S. M. parapijos. Alaus išgėrė daugias, kaip 26 bačkas. Suprantama, kada pasigeria, tai visokių špų pridaro.

ELIZABETH, N. J. 23 d. rugsėjo buvo prakalbos, kurias surengė Liet. Moterų Progresyvio Susivienijimo 4 kuopa.

ROCHESTER, N. Y. Čia gyvuoja L. M. P. S. 26 kuopa, kuri, orui atvėsus, žada pasidaruoti dėl apšvietimo labo.

EASTON, PA. 23 d. rugsėjo buvo prakalbos Liet. Moterų Progresyvio Susivienijimo 14-tos kp. Kalbėjo drg. K. Petrikienė — "Moterų Balso" redaktorė.

62 OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 6 iki 9 vak. Nedėliomis nuo 11 iki 1 po piet.

buvo siunčiami pinigai pasitarųjų trijų mėnesių — 12 d. liepos, 7 d. rugpjūčio ir 7 d. rugsėjo.

12 kp. kasierius A. Gramba. SCHENECTADY, N. Y. Pranešimas. Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo 7 kuopa rengia balių, kuris įvyks 6 d. spalio, po N703-5 Windsor Terr., Schenectady N. Y.

TIKRA IR TEISINGIAUSIA APTIEKA. Jeigu jums reikalinga kokia nors roda link sveikatos, tai atėik pas mane ir pasitirauk arba rasyk prašydamas savo ligos priežastis, tuoj gausi tikrą ir draugišką roda.

DR. KOLER. 628 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. Dr. KOLER yra vienintelis tarpe lietuvių daktaras Pittsburghe.

J. A. KATKUS. 2204 Forbes St., Pittsburgh, Pa. Užlaikau visokių knygų ir kitokių daiktų. Galima gauti pirkti visas Amerikoje leidžiamas, laikraščius, taipgi ir juos užsiprenumeruoti.

JOSEPH LIPMAN, M. D. Specialistas moterų ligų 814 E. 50th St., New York, N. Y. OFISO VALANDOS: Iki 10 val ryte; nuo 1 iki 2 val. popietis ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

A. P. L. A. REIKALUOSE. "Laisvės" N73 Centro išdininkas pastebi, kad A. P. L. A. 12 kuopa į laiką neprišuntus pinigų.

KODEL nebut linksmu, kuomet kaustuja tiek mažai? Galvos skaudėjimas ir nerviškumas, daugiausia paeina nuo silpnų akių.

Dėlei grįžimo Lietuvon.

Ponas A. Martus, kaip žinoma, veda plačią agitaciją, kad Amerikos lietuviai, po šios karės grįžtų Lietuvon. P. A. Martus pristatė mums straipsnį "Apie Grįžimą Lietuvon". Negalėdami viso to straipsnio suvartoti, dedame betgi jo žymesnes, įdomesnes vietas.

Duodame vietos p. Martaus nuomonei dėlei to, kad norime ir šiame klausime pasilikti bešalius.

"L." Redakcija.

"Daugiausiai prieš grįžimą agituoja salūninkai. Salūninkų nemažiau kaip 90 nuoš. deda visas pastangas, kad tik lietuviai po karės nevažiuotų į Lietuvą, nes jei išvažiuos, tai daugelis jų turės užsidaryti savo salūnų. Salūnai ir čionai suloš mūsų gyvenime didelę naudą, o jų salūninkų intekmė dar yra didelė. Tik 10 nuošintis salūninkų yra gerji tėvynainiai, kurie agitoja lietuvius grįžti.

Kaslink biznierių, tai mano nuomone, jų apskritai 80 nuošintis priešingai grįžimui į Lietuvą. Jie gina savo biznius, ir su tautos idėjomis mažai skaitosi.

Apie kunigus galima pasakyti, kad didžiojoje ir jų interesai supuola su biznierių interesais. Kiek man bevažinėjant teko iširti, tai iš 100 kunigų apie 70 bevelvų, kad lietuviai pasiliktu čionai, kitaip kas-gi užlaikys lietuviškas parapijas. O jų amerikiečio kunigo gyvenimas yra geresnis, negu Lietuvos kunigo.

Gdytojai truputėlį geriau stovi už kunigus, bet ir jų didžiama irgi pasilikti čionai. Tą patį galima pasakyti ir apie advokatus.

Iš profesionalų, tai geriausiai stovi laikraštinkai. Nors paprastai į laikraštinkus kiti profesionalai iš augsto žiūri, bet visgi pas juos daugiausiai yra tėvynės meilės. Iš jų apie du trečdaliai išvažiuos į Lietuvą ir tiek pat Amerikos laikraščių agituoja už tai.

Bet pats svarbiausias dalykas, tai mūsų liaudies. Kiek man teko patirti, tai apie pusę visų lietuvių yra prisirengę grįžti atgal į Lietuvą. Žinoma dalį jų visų pasirengusių grįžti perkabės įvairūs biznierių, bet visgi daugelį nesulaukys. Grįžti visi paprastai darbininkai neleidę čionai šaknų. Pasilikti čionai tik tai vedusieji svetimtautes moteris, išauginę anglių dvasioje vaikus, pasilikti visokie turinti valdiškas vietas ir apskritai gana ilgai čionai pagyvenę.

Grįžimą padidins dar ir tas, kad po karės čionai neįsvengiamai pradės eiti minkai darbai, o tuom tarpu Lietuvoje atsiras begalės darbu, o ir žemės bus pigios. Gal čionai darbu apsisostojimas atsvers darbininkų išvažiavimas, bet visgi po karės Lietuvoje paprasto žmogaus padėjimas bus nei kiek ne menkesnis už padėjimą amerikiečio.

Vienu žodžiu grįžimas į Lietuvą bus didelis. Bei jei jau lietuviai grįžtų, tai tas grįžimas turi būti naudingas, tvarkus, gerai organizuotas.

Štai, Montello, West Lynn ir New Bedford lietuviai dirbanti prie pagaminimo čeveryų jau susirišę ir tariasi. Vieni jų mano, kad geriausia pritraukti tūkstantį žmonių, sudedant po 100 dol. (viso būtų 100,000) ir su tais pinigais pradėti kooperatyvišką dirbtuvę. Kiti gi mano, kad reikia šėrus padidinti iki 500, tuo būdu narių skaitlius susimažina iki 200, tuomet dar geriau. Su 100,000 dolerių arba su puse milijono rublių (sulgy dabartinio kurso) jau galima įsteigti milžinišką čeveryų dirbtuvę. Gabesnieji būtinai greitai pradėkite organizuoti.

Dailydės arba staliariai bus labai reikalingi Lietuvoje ir uždarbiai bus tiesiog negirdėti. Jie turi tverties į bendrovę. Visas dailydžių centras turi būti Grand Rapids, Mich., nes tenai jų daugiausiai yra, nes apilinkėje kaip Rockford, Ill., ir Chicago. Prie jų galėtų prisidėti ir Gardner, Mass., dailydės. Čia trumpame piešinyje aš negaliu visko išpasakoti. Dailydžių organizacija turi susinešti su lietuvių dailydžių organizacija Petrograde (Baskov per N29, Petrograd, Russia). Iš ten gaus plačius nurodymus. Amerikiečiai gi galėtų susinešti su p. L. Braškis clo Morton House, Grand Rapids, Mich.

Plytininkai ir gotautų dirbėjai po karės neišpasakytai bus reikalingi. Juk Lietuvoje triobos bus statomos iš plytų, nes vokiečiai dabar naikina Lietuvos miškus. Medžių kaip tik užteks rakandams ir durims, bet sienas reikės dirbti iš plytų. Tokių bendrovių galėtų susitverti kokis šimtas, kiekviena paskirai. Plytynčios bus reikalingos kiekvienam paviete, o plytynčią įsteigti galima su koku 10,000 rublių.

Cimento dirbėjams sunkiau jau sudaryti bendrovę, nes čia jau reikia bent vieno inžinieriaus. Bet tas dabar jau lengva. Prieš karę Dr. Basanavičius, inžinierius P. Naruševičius įsteigė netoli Varenos, Vilniaus gubern. cemento dirbtuvę ir gerai vertėsi. Šveicarijos ekspertai tos dirbtuvės cimenta pripažino geriausiu. Ta bendrovė yra ir dabar, tai prie jos reikia tik prisidėti. Reikia suorganizuoti čionai patyrusius darbininkus ir jų kapitalą ir prisidėti prie tos bendrovės. Tai gi cemento darbininkai skubinkite sudaryti organizaciją, o visas informacijas pasiklausite nuo inžinieriaus P. Naruševičiaus (Militinski pereul. N18 kv. 9 Moskva, Russia). Tik organizuokitės.

Mašinistai (ir sliesoriai) bus labai reikalingi. Jie buvo labai reikalingi ir prieš karę. Jau Newark, N. J. ir Bridgeport mašinistai organizuojasi. Kaip tą suorganizuoti, per laikraštį sunku išpasakoti. Mašinistų susivaižavimas turėtų vienas įvykti New Yorke, kitas Chicagoje. Galėtų susitverti kelias bendrovės.

Geležies darbininkai sako, kad Lietuvoje nėra geležies, bet tai netiesia. Tiesa, geležies nedaug yra, bet galima steigti geležies fabrikus, kad ir rūdą reikėtų atgabenti iš kitur. Juk Tilmanas Kaune pradėjo biznį su 500 rub. ir per keliolika metų pavirto milijonierium. Tą patį padarė ir Vilijos

bendrovė. Čionai jei jau bijomasi ir abejojama, tai tegul tik organizuojasi. Juk kiek daug Vilija davė Lietuvai, tai niekas neišskaitliuos, juk tik Vilijai įsikūrus, visi ūkininkų geležiniai padarai labai atpigo, o Vilija, nežūrint į tai užgyveno šimtą tūkstančių rublių.

Tai gi čionai priklauso žodis pittsburgiečiams ir apie linkiai. Juk geležies darbininkų yra nemažiau 25,000 iš kurių lengvai galima surasti 2,500 darbininkų turinčių po 500 dolerių. Su suma 125,000, tai yra su 6 milijonais rublių prisidėjus prie Vilijos galima būtų apūpinti visą Lietuvą. Tai gi būtinas reikalas, kad Pittsburgiečiai pradėtų organizuotis. Svarbiausiai tik padaryti pamatą ir pradėti rinkti kapitalus. Aš žinau daug tokių, kurie šiam tikslui duoda po 2 ir 3 tūkstančius dolerių. Tai yra ne juokai. Pittsburgiečiai būtinai turite tuojau pradėti. (Toliaus bus).

DRAUGIJOS, KURIOS TURI "LAISVĖ" ORGANU.

A. C. W. of A. LIETUVIŲ ŽIB SK. BALTIMORE, MD.
Pirmininkas K. Matulionas, 637 W. Lombard St.
Pirmininkė Pagalb. A. Rulis, 785 W. Saratoga St.
Protokolų Sekr. G. Milavicius, 708 W. Fayette St.
Finansų Sekr. John I. Denkevics, 108 Fair Oaks Ave., Hamilton, Md.
Išdinininkas A. Filipauskas, 814 So. Paca St.

DRAUGYSTĖ LIETUVIŲ SUNŲ IR DUKTERŲ, ELIZABETH, N. J.
Pirmininkas P. Kardokas, 122 Court St.
Pirmininko pagelbininkas S. Modis, 255 Bond St.
Nutarimų Raštinkas S. J. Lutkus, 249 Pine St.
Turtų raštinkas J. Kentrus, 111 Pine St.
Išdinininkas J. Juozapaitis, 234 Clark Pl.
Iždo globėjai: V. Budriukė, 108 Inslas Pl.
S. Yuskaitis, 117 Magnolia Ave.
Maršalka J. Bruzge, 129 Pine St.

VYRU IR MOTERŲ APSVIETOS DRAUGYSTĖ, CICERO, ILL.

Valdybos adresas:
Prezident K. Adomaitis, 1412 So. 49th Ave.
Prezidentė pagel. J. Takauskas, 1402 So. 48th Ct.
Protokolų Sekr. J. Kuzmickas, 1312 So. 48th Ct.
Finansų Sekr. V. Shileika, 1409 So. 49th Ave.
Kasierius Marijona Bartkienė, 1500 So. 48th Ct.
Kasos Globėjai:
Ona Elterman, 1533 So. 50th Ct.
Zuzana Gulbinienė, 1531 So. 49th Ct.
Marijona Dolan, 1533 So. 50th Ct.
Maršalka T. Bartkus, 1500 So. 48th Ct.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS

Valdybos adresas, Racine, Wis.
Pirmininkas J. Vasilaitis, 1021 La Salle St., Racine, Wis.
Vice Pirmininkas M. Kaupas, 1242 State Street
Raštinkas A. Vegela, 237 Lafayette Ave.
Turtų Sekr. S. Gelumbauskas, 920 Jackson St.
Išdinininkas J. J. Juozapaitis, 1915 Jay Eye See Ave.
Iždo Globėjai A. Pukteris, 444 Park View M. Kavaliuskas.
L. B. D. laiko savo susirinkimus kas trečią nedidienį kiekvieno mėnesio Winter Hall, 412-6th St., Racine, Wis.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYSTĖ, MOLINE, ILL.

Valdybos adresas:
Prezidentas F. Akatekis, 1360-12th Ave., E. Moline, Ill.
Vice-prez. M. Dackus, 864-8th St., Moline, Ill.
Prot. sekretorius S. Rusteika, 1220 1/2 - 7th Ave., Moline Ill.
Finansų sekretorius W. Vapsevich, 436-4th Ave., Moline, Ill.
Išdinininkas K. Juška, 325-4th Ave., Moline, Ill.
Maršalka F. Barauskas, 1220 1/2 - 7th Ave., Moline, Ill.
T. M. Dr. atš susirinkimus laiko pirmą nedidienį kiekvieno mėnesio Turner Hall svetainėje, 14th St. ir 6th Ave., Moline Ill.

APLA DE-JOS CENTRO VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI

Centro pirmininkas J. K. Mikulionas, 1223 Cassell St., Pittsburgh, Pa.

Pirmininko pagelb. J. A. Rukas, 1421 Fayette St., Pittsburgh, Pa.
Centro sekretorius J. B. Miskavicius, 2135 Sarah Str. S. S., Pittsburgh, Pa.
Centro išdinininkas K. Varaslis, 12 and Carson St., Pittsburgh, Pa.
Turtų Kontrolės Komisija:
M. Urliakis, 2128 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
J. I. Alexia, P. O. Box 844 Diamond St., Pittsburgh, Pa.
F. Pikaris, 1831 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Kuopų sekretorių adresai:
1-mos kuopos sek. A. Bartkus, 1323 Cassell St., N. S. Pittsburgh, Pa.
2 kuopos P. Samuilonis, P. O. Box 68, McKees Rocks, Pa.
3 kp. Svipas, No. 11, Welder St., Glendale, Carnegie, Pa.
4 kp. F. Pikaris, 1831 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
5 kp. J. W. Bražauskas, P. O. Box 154, Cuddy, Pa.
7 kp. A. Zvirblis, 2228 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
8 kp. A. Paliucis, 2123 Wrights St., Pittsburgh, Pa.
9 kp. A. Budžinauskas, P. O. Box 812, Creighton, Pa.
10 kp. John Shopis, 718 McKean Ave., Donora, Pa.
11 kp. P. Alnis, P. O. Box 434, Courtney, Pa.
12 kp. J. Kindaris, Ambridge, Pa.
18 kp. V. Petravičia, P. O. Box 21, Millsboro, Pa.

C.L.T.D. DR-JOS MIRTOS VALDYBA, CLEVELAND, OHIO.

Pirmininkė V. Ivanauskiūtė, 1452 East 33rd St.
Vice Pirmininkas J. Katkauskas, 5823 Superior Avenue
Protokolų Sekretorė M. Misevičiūtė, 1452 E. 33rd St.
Fin. Raštinkas Antanas Banalis, 1449 East 24th St.
Kasierius M. Lavinskas, 8120 Cory St.
Kasos Globėjai: O. Sidabrutis, 2129 St. Clair Ave.
V. Kvedaravičius, 1543 Oregon Ave.
Daug repetičijos atsibuna kiekvieną Seredą nuo 7:30 val. vakare ant Schwab svetainės, 6131 St. Clair Ave.
Mėnesiniai susirinkimai atsibuna kas trečią nedidienį kiekvieno mėnesio nuo 7:30 val. vak. ant Schwab svetainės 6131 St. Clair Ave.
Knygnas randasi Neuros krautuvėje, 2047 Hamilton Ave.
Knygos išduodamos kiekvieną Panedėlio vakarą nuo 7:30 val. vakare.
Knygnas Pranas Tomosus, 3570 E. 72nd St.

LAISVĖS SUNŲ DRAUGYSTĖ MAHANŲ CITY, PA.

Pirmininkas P. Ysoda, 534 E. Mahanoy Ave.
Pirmininko Pagelb. J. Kovas, 1227 E. Pine St.
Prot. Raštinkas A. Ramauskas, 1025 East Pine St.
Finansų Rašt. P. Petčiulis, 1227 E. Pine St.
Iždo trustiniai: A. Račkauskas, 39 -10th St., J. Baukus, 1121 E. Mahanoy Ave., J. Mickunas, 819 E. Pine St.
Maršalka L. Andriuškevičius, 802 E. Market St.
Susirinkimai atsibuna paskutinį pamedėį kiekvieno mėnesio 7 val. vakare, Juozo Margello svetainėje, 60 N. Main St., Mahanoy City, Pa.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL.

Pirmininkas J. Rulis, 321 Edward St.
Vice-Pirmininkas A. Šimonis, 517 Michigan Ave.
Protokolų sekretorius O. Valiulienė, 622 Hulm St.
Finansų Raštinkas P. G. Alekseynas, 1516 - 14th Ave.
Išdinininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave.
Kasos globėjai:
St. Vazenas, 1529 - 10th St.
P. Kutra, P. O. Box 80
Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St.

LIETUVIŲ PAŠEPLINĖS DR-STES "LAISVĖS" EASTON, PA.

Prezidentas L. Tarvidaitis, 1118 Jackson St., Easton, Pa.
Vice-Prezidentas S. Masilevičienė, 320 So. 11th St., Easton, Pa.
Protokolų Raštinkas ir organo prižiūrėtojas Aleks. Vituris, 312 So. 6th St., Easton, Pa.
Finansų Raštinkas Mar. Urba, 1939 Fairview Ave., Easton, Pa.
Kasierius F. Vituris, 330 Taylor All., Phillipsburgh, N.J.
Kasos globėjai:
A. Biga, 1021 Elm St., Easton, Pa.
A. Mekauskas, 66 N. Locust St.
Maršalka P. Urbienė, 1939 Fairview Ave., Easton, Pa.
Susirinkimai atsibuna kas pirmą Pėtynčią kiekvieno mėnesio, 3 val vakare, Anglų Socialistų svetainėje, 439 Northampton St., Easton, Pa.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL.

Pirmininkas A. F. Sabockis, 802-8th St.
Vice-pirmininkas K. Dimša, 812-8th St.
Urašų rašt. B. Masilionas, 922-10th St.
Finansų rašt. J. Vaičiūs, 1320 Lincoln St., Waukegan, Ill.
Kasierius M. Kairaitis, 166-10th St., North Chicago, Ill.
Kasos Glob. M. Rekis, 1548 Sheridan Road, N. Chicago, Ill.
Kasos Glob. R. Rulėvičius, 1330 So. Jackson St., Waukegan, Ill.
Maršalka K. Navickis, 4420 So. Victoria St., Waukegan, Ill.
Pagelbininkas J. Wardauskas, 1443 Jackson St., Waukegan, Ill.
Susirinkimai atsibuna kas trečią

Vokiečių Kareivio karės atsiminimai

Jau gatava knyga: "Vokiečių kareivio karės atsiminimai". Toji knyga, tai geriausias karės baisenybių vaizdas.

Jeigu matei, tai perskaityk "Vokiečių kareivio karės atsiminimai", — yra taip gyvai nupiešta karės baisenybės, kurias skaitant, aiškiai jos piešėsi jūsų vaidentuvėj.

Kaina be apdarų 75c. — su apdarais \$1.00.
AGENTAMS duodame gerą nuosimtį. Pasirūpinkit, kad kuodaugiausia išplatinti tą taip įdomią knygą.
ADRESUOKIT: "LAISVĖ", 183 ROEBLING STREET, BROOKLYN, N. Y.

Parupinkite savo broliams dvasios maisto

Didžioji Rusijos Revoliucija atidarė kelią Amer. laikraščiams į Rusiją. Rusijos panaikinta cenzura ir valia skaityti socialistiškų raštus. Kas turi savo giminių ir draugų Rusijoje, padarykit jiems dovaną, Užrašydami "Laisvę"

Jūsų broliai ir sereris ištroškę tiesos žodžių.
"Laisvės" prenumerata Rusijoje metams — \$3.50; pusmečiui — \$1.75.
183 Roebling St., Brooklyn, N.Y.

PERSKAITYK TUOJAU!

R. G. INGERSOLL'O KNYGA
VELNIAS
VERTĖ FERDINAND de SAMOGITIA

Daugybė žmonių bijo velnio, todėl visi turėtų perskaityti tą knygą, nes susipažins su venio istorija, jo darbiai ir galybe.

KAINA 20 CENTAI

183 Roebling St., Brooklyn, N.Y.

Beil Phone, Dickinson 3006 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvių gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indianos Universitetą) Gydo visokias ligas vyrų moterų ir vaikų. Daro operacijas. Ostro Valandoms: 9-11 rito, 3-4 po pietų, 7-9 vakarų, nedėliomis: 9-11 rito 1-4 po piet.

Nusipirk "Vokiečių kareivio karės atsiminimai".

VIETINĖS ŽINIOS.

Majoras Mitchellis, nega-
ves nominacijos nei ant re-
publikonų, nei ant demokra-
tų tikieto, vistik "runys" dar
vieną kartą ant majoro. Gir-
di, mat, jam majoro duona
gana patiko.

Pereitą panėdėlį ant trepu
City Hall buvo surengta pat-
riotinė demonstracija už
Mitchellio kandidatūrą. Kal-
bėjo patsai Mitchell, Roose-
veltas, Straus ir kiti. Mit-
chellis išpeikė visus kitus
kandidatus į majorus ir pa-
sakė, kad jisai esąs tikras a-
erikonas, einąs prieš kaizerį.

Pastebėtina, kad už Mitche-
lį agituoja didžiausi karės
šalininkai. Dabarties Mit-
chellis pradėjo visur sakyti
prakalbas, bet pasisekimo
didelio neturi.

Socialistų kandidatas į
majorus d. Hillquit parašė
Mitchelliui laiška, reikalau-
damas, kad 6 d. spalį pave-
lytų jam pasakyti prakalbą
ant trepu City Hall.

Brooklyno socialistai
smarkiai darbuojasi už Hill-
quitą. Williamsburgo daly-
je didesnė balsuotojų dalis
balsuos už Hillquitą.

Pabrango pienas. Valdžia
vėlei tyrinėja... Bet kas iš
tų tyrinėjimų, jeigu nenu-
laužiama ragai pieno trus-
tū.

Hillquitas, socialistų kan-
didatas į majorus pasakė ve-
ką. Kuomet Mitchellis sa-
ko patriotines prakalbas,
pieno kaina vėl pakilo. Mie-
stas turi vesti pieno pristat-
ymo biznį. Patsai miestas
turi įsteigt pieninychas.

Lietuviai pliečiai! Visi
balsuokite už Hillquitą.
Kas balsuos už kapitalis-
tiškus kandidatus, tas bal-
suos už karę ir už badą! I-
sitėmykite.

Pakėlusios pieno kainą
kompanijos (Borden, Shef-
field ir kitos) prisilpus nuo
žmonių vėl apie \$40,000,000.

Šią subatą neužmirškite
ateiti į McCaddin Hall, ly-
giai 8 valandoj — pažiūrėti
lošimo: Mūsų gyvenimo die-
nos.

Tai vienas iš puikiausių
scenos veikalų. Loš Vitkau-
sko artistai.

Visas inteligentiškesnis
Brooklynas bus McCaddin.

Literatūros Draugija turės
pelno.

Iš parengto pereitą nedė-
dienį balius Lietuvių Dar-
bininkų Draugijos 1 kuopa
turės 30 dolerių pelno.

Publikos buvo apšėtai.
Drg. J. Bekampis pasakė
trumpą prakalbėlę. Prie
kuopos prisirašė naujų na-
rių.

Prašome neužmiršt.
Pasižymėkit ant savo ka-
lendoriaus, kad 20 d. spalį
turi būti liuosas.

Atsiminkite, kad 20 d.spa-
lių, vakare, 8:15, bus gran-
dioziškas Miko Petrausko
išleistuvių koncertas.

Nėra ką nei sakyti, kad
visi rengiasi tan koncertan.
Dalyvus: M. Petrauskas, P.
Jurgeliūtė, K. Strumskis, A.
Kvedaras, K. Kriaučiūnas, J.
Pruselaitykas, A. Sodeika, E.
Greenough, J. Butenas.

bus rodoma "Karės Nuota-
kos."

Kalbės d. Z. Puišūtė iš
Worcesterio. Drg. Z. Pui-
šūtė — jauna kalbėtoja, bet
jos gabumas kalbėti vis la-
biau vystosi.

Beto, bus Retikevičiaus
muzika. Įžanga tik 25c.

New Yorko kariumenėn ē-
mimo tarybos (boardai) pri-
ėmė virš 800 vyrų, kurie vi-
sai netiko tarnauti kariume-
nėje.

Upton lageriuose 479 vy-
rai tapo paliuosuoti nuo ka-
reiviavimo, kaipo netinkan-
ti.

Didelis mitingas.
Visi socialistai ir jų drau-
gai privalo atsilankyti į so-
cialistų kandidatų ratifika-
cijos prakalbas, kurios bus
vienos iš didžiausių prakal-
bų Kings pavieto socialistų.

Prakalbos įvyks šią pėtny-
čią, 8 val. vakare, vienoj iš
didžiausių Brooklyno svetai-
nių Kismet Temple (Herki-
mer ir kamps Nostrand
Ave.).

Kalbės M. Hillquit, F. Sie-
verman ir E. Cassidy.

Siomis dienomis New
Yorko lankėsi japonų misi-
ja, kurią buržuazija gana
gerai priėmė.

Japonų misijos vadas vis-
kontas Iši tvirtino, kad tar-
pe Amerikos ir Japonijos
bus draugiškiausi santikiai.

Klaidos atitaisymas.
"Laisvės" N73, juokų sky-
riuje, buvo paminėta, kad
laide Aido choro jubilėjinio
koncerto buvo dainuota lat-
vių himnas "Lai gyvuoja
Latvija" ir publika sustojo.

Tas buvo pasakyta per klai-
dą; choras dainavo "Lai gy-
vuoja Lietuva" ir tuomet
publika sustojo.

L. S. S. 19 kuopos mėnesinis susi-
rinkimas bus Panėdėlį, 8 d. spalio,
Sokol Hall, 190 Grand St. Kviečia-
ma visi nariai būtinai atsilankyti, nes
komisija išduos raportą apie paėmi-
ma saies, ir šiaip yra svarbių reikalų
kuopos.

Kurie esate netiesuotai imami kariu-
menėn, ateikite 6 d. spalį, vakare, į
Laisvės ofisą, nes bus L. Teisių Komit-
eto atstovas ir suteiks patarimus.

Lietuvių Laisvės Dr-stės
12 metinis balius bus Suba-
toje, 6 d. spalio (October),
1917 m., Tautiškame Name,
101—103 Grand St., Brook-
lyne. Pradžią 6:30 val. va-
kare. Muzika prof. A. Šu-
kio. Įžanga vyrams 25c.,
moterims 15 c., draugysčių
nariams 15 c. Padėjimas
drapanų dykai.

PAJIEŠKOJIMAI.
Jieškau draugų Kazimiero Sinku-
o ir Benedikto Šuniaus, Vilniaus
gub., švenčionių pav. Sinkūnas iš
Kukiškių parapijos, Indubukių kai-
mo, o Šunius Labanora parapijos,
Drobiškių kaimo. Meldžiu atsiskaityti.

W. Masilevičius
122 Riverdale Ave., Yonkers, N. Y.
(78—80).

Greit reikalinga sena moteris, kuri
gaudama visą užlaikymą ir mažą pri-
mokėjimą galėtų prižiūrėti 3 mažus
vaikus, iki jie paugs. Atsiskaityti kad
ir iš kitur, kelionės lėšas apmokėsiu,
kreipkitės laišku arba ypatingai vaka-
re.

P. Veiversy
62 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
80—82)

KAS ŽINOT?
Jeigu kur randasi arba rasiis tuščia
vieta dėl grosnės, lietuvių ir lenkų
agpyventoj vietoj New Yorko ar New
Jersey valstijose, malonėkit man pra-
nėsti. Norėčiau, kad sykiu būtų ir
gyvenimui vieta. Už gėra nurodymą
\$5.00 arba ir daugiau. Biznieriui, kur-
ie turit ant pardavimo, nera-šykite.

A. B.
183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
(80—81)

PANESKAU DARBO be skirtumo,
koks darbas nebūtų. Moku 6 kalbas:
Ispaniška, rusiška, lenkiška, latviš-
ka ir angliska.
F. BERTHOFF
111 East 42nd St., Brooklyn, N. Y.

Iš Kansas City Star,
Sunday, July 22, 1917

Praturto iš
Aliejaus.

Tris šėrai Trapshooters Oil Kompa-
nijos suteikė p. Arnold didėlį lobį.

Wichita, Kans. July 21.—E. W. Ar-
nold iš Larend, Kans., vienas iš pir-
mųjų investorių Trapshooters Oil Co.
jaučiasi smagiai. Arnold atvyko va-
kar į Wichita, kad praleisti keletą
"savo sunkiai uždirbtų" dolerių.

Bet p. Arnold nevien smagus —
jis taipgi myli savo moterį, nes jei-
gu ne jo moteris, tai jisai būtų tuos-
savo šėrus pardavęs už \$700 ar \$1,000.
Mat, pereitame rudenyje, p. Arnold
su devyniais savo draugais, nupirko
dvyliką pirmųjų šėrų Trapshooters
Oil Co. p. Arnold nupirko šėrų už
\$300.

Kuomet pereitame rudenyje, p. Ar-
nold su savo motere lankėsi Wichita,
vienas iš aliejaus žinovų pasiaulė. Ar-
noldui \$700 už jo šėrus; vėliau gi pa-
sitaė net \$1,000.

"Neparduok", užrėškė mano mo-
teris. "Jeigi gi ir prapūtų tie pinigai,
tai visgi nedaug, o kartais galim-
dar išlaikyti". Arnold paklausė savo
moters ir šėrus pasilaikė.

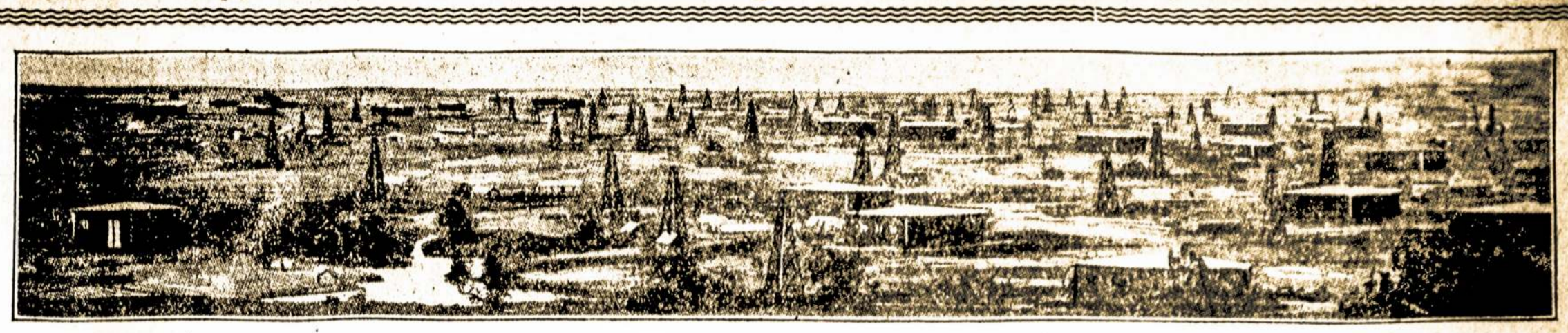
Vakar, bevalgydamas su pažįsta-
mu, p. Arnold prasitarė.
"Man kiekvienas šėras Trapshoo-
ters Oil Co. atneša po \$166.50 kas-
dien. Aš turiu tris šėrus. Jeigu tam-
sta moki skaitliuoti, tai gali išskait-
liuoti kiek aš gaunu į metus. Aš ne-
mėginau apskaityti."

"Tokia mano laimė," tęsė jis to-
liau. "Aš mėginau prikabinėti viena
savo draugą, kad jis pirktų už \$100
šėrų, bet jis atsisakė, teisingai, kad
visus pinigus sukliėš į savo gal-
vijų farmą. Pasiuliau jam paskolinti
tą \$100, bet ir tai atsisakė."

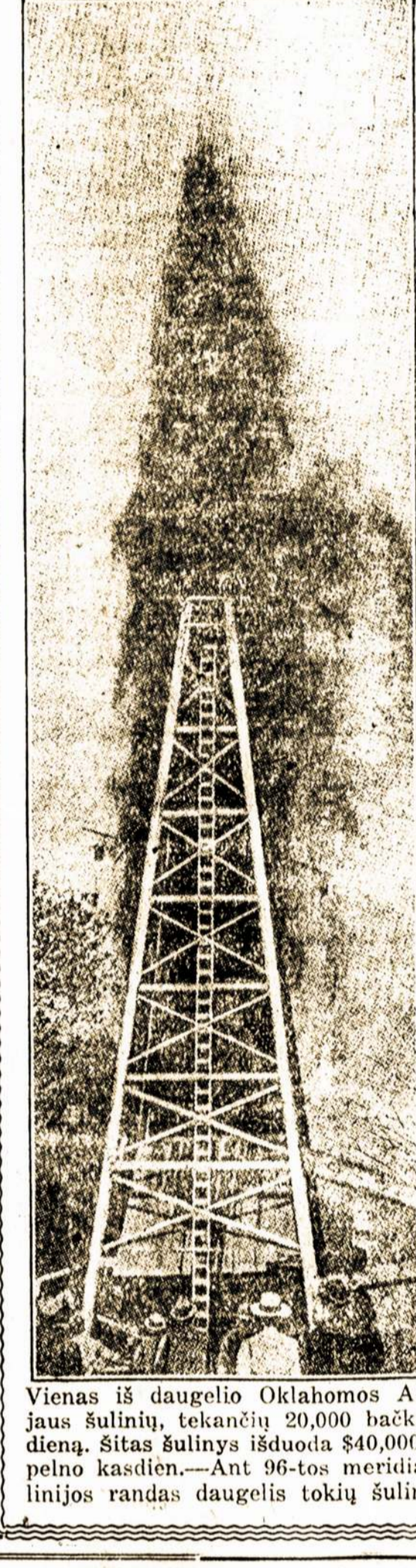
"Vėliau mes savo šėrus padalinomė
į mažiausius šmetelius, o šiandien
mano draugas nupirko vieną tokių
šmetelių ir užmokėjo 6,000.00, ku-
omet pereitame rudenyje jis memoroje
mokėti \$100 už vieną pilną šėrą."

Vos tik metai kaip Trapshooters
Oil Co. tapo suorganizuota Linwood
Parke. Visi pirmieji šėrininkai buvo
šauliai. Ir šiandien p. Arnold vėlyje
geriau šaudyti negu pinigus skait-
liuoti.

"Mano \$100 padarė man \$100,000,
00" — tarė p. Arnold. "Vienas iš ma-
no pažįstamų iš Eldorado pardavė
savo šėrus už \$30,000.00, bet jeigu
jis būtų kiek ilgiau palaikęs, būtų
gavęs \$70,000.00 daugiau."

Vaizdas Oklahomos Aliejaus lauko nepertoli nuo Buck Run Oil Co. žemės.—Daugelis vargšų liko turtuoliais iš šitų Aliejaus šulinų.

Vienas iš daugelio Oklahomos Alie-
jaus šulinų, tekančių 20,000 bačkų į
dieną. Šitas šulinys išduoda \$40,000.00
pelno kasdien.—Ant 96-tos meridiano
linijos randas daugelis tokių šulinų.

Oklahomos Aliejaus šuliniai padaro
vargšus turtuoliais-milionieriais.

Aliejaus padarė daugiau milijonų negu kokia kita pramonė ar biznis pasaulio. Bet dar didesnė dau-
gybė milijonų bus padaryta ateityje, nes aliejaus biržas yra saugausiasis ir pelningusias.
ALIEJAUS REIKALINGAS VIRUR IR VISUOMET. Pasaulis greitai keičiasis nuo anglies į aliejaus gady-
ne, nes daug žvaresnis, gretesnis, pigesnis, patogesnis. Aliejų negalima du kartu panaudoti, nes jis su
dega—išnyksta. Užtai aliejaus labai trūksta, nes visur naudojamas. Užtai aliejaus kainos nuolat kija
ir juo toliau dar labiau pakils, o su pakylimu kainų kija ir aliejaus kompanijų pelnai.

MILŽINIŠKOS DAUGYBĖS ALIEJAUS
guli po Oklahomos žeme. Tik maža dalis Okla. aliejaus laukų išnaudota. Didėli turtai laukia tų žmo-
nių, kurie pasiekė tas daugybes aliejaus. Ar tamsta būsi vienu iš tų laimingųjų?
BUCK RUN OIL CO. yra jauna, greitai kilanti Oklahomos aliejaus kompanija. Šita kompanija turi 3000
akrų aliejaus žemės—žinovų pripažintos vienos iš geriausių — ant tiesios linijos didžiausių pasaulio
aliejaus šulinų. B. R. Oil Co. yra laiminga įsigijusi šį plotą žemės nuo vyriausio teisejo Rainey, Okla.
valstijos. Tamstai dabar proga prisidėti prie šitos atsakančios, kilančios aliejaus kompanijos. Daugybė
lietuvių jau prisidėjo. Nėlauk ilgiai, nes šėrai šios kompanijos greitai parsiduoda ir netrukus pakils.
JEIGU TAMSTA BUTIM INVESTAVES \$100 į sekanciu kompanijų šėrus, kuomet jie pirmiausiai buvo
siūlimi, tai tamsta būtum įsigijęs sekancius turtus:

- \$100 investuoti į Lucille Oil Co. pakilo vertė \$16,000 \$100 inv. į The Producers Oil Co. pakilo ver. \$25,000
\$100 investuoti į Spencer Oil Co. pakilo ver. \$16,000 \$100 inv. į The Home Oil Co. pakilo vertė \$40,000
\$100 investuoti į Quaker Oil Co. pakilo ver. \$20,000 \$100 inv. į Coline Oil Co. pakilo vertė \$46,000
\$100 investuoti į The Trapshooters Oil Co. pakilo vertė \$100,000.00.

Pasarga: The Trapshooters Oil Co. tapo suorganizuota Augusto 15, 1916 m., pereitame rudenyje, ir
kiekvienas \$100 šėras šiandien atneša savininkui po \$166.50 kasdien! ir tai pelnas tik nuo kelių šulinų
ir vos tik nuo 80 akrų žemės!

Laikas Pirkti Aliejaus šėrus yra dabar, kada kompanija jauna. Dabar pirkdamas šėrus gauni juos
kuo pigiausiai, o kada šėrai pakils, tuomet padarysi nuostabių pelnų. Tamstos pinigai lygus tam-
stai—jeigu jie neveikia, nenaudojami, jie nieko neverti. Leisk juos į darbą, o jie atneš tamstai šimte-
riopai-tūkstanteriopai. Atmink, kad pinigas pinigus daro. Proga padaryti didelius turtus ateina pas
tamstą. Nepreleisk jos. Tamstos giliukis yra aliejuje. Pasitverk jį! Kas nieko nebando—nieko
nelaimi.

PRISIŠUSIME DOVANAI Aliejaus laukų žemlapi ir pilnų aprašymą BUCK RUN OIL
kompanijos. Išskirk žemiau padėtą kuponą ir prisųsk TUOJAUS žemiau padėtą adresu:
John Hgaudas, Mgr., Chas. A. Wood & Co. Inc.
110 So. Dearborn St. Room 1016 Phone Randolph 4988. Chicago, Ill.
BUCK RUN OIL CO. šėrai dabar parsiduoda tik po \$1.00, bet jie greitai pakils. Pirmą dalis šėrų
išsiparduoda greitai, vėliau perkantieji mokės brangiau. Nėlauk. Siųsk savo orderius su pinigais
TUOJAUS šiuo adresu:
Pasarga: Ofisas atidarytas Subatos vakarais iki 9 val., o nedėlidieniais nuo 10 iki 3 popietų.
Išskirk ir TUOJAUS prisųsk.

CHORAMS PAMOKOS.
Komp. Mikas Petrauskas, važ-
nėdamas su koncertais po Lietu-
vių sėdas, darys chorams pamokas.
kiekvienai progai pasitaikius.
Lekcija 10 dol. Lekcija — pamo-
ka tosis apie 2 val. laiko. Susi-
žinokit:
MIKAS PETRAUSKAS
395 Broadway, So. Boston, Mass.

DYKAL DYKAL! Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui
tiem, kurie duoda taisty ir naujus idėli. Visas darbas visiškai be
skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialis-
tas tvaresnis atstipinimas. Ateik ir duok šezamui. Informa-
cijos dykal. Mano karnas ir tiktai 22 kerato. Darbas gvan-
tuotas. Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Patyčios ofi-
sas uždarytas. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M.
DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S. Liet. Dentistas
500 Grand St., Kampas Union Ave. Brooklyn, N. Y.
Kaiba Lietuviška, Lenkiška, Rusiška. Tel. Stazk 3698

Jeigu nori gerai išrodyti, — pirk
skrybėles
"Manhattan Hat"
Jos
žinomos
kaipo
geriausios.
Turimė labai didėlį pasirinkimą
rudeninių skrybėlių, todėl mes
galime pritaikyti kiekvienam pa-
gal jo skonį ir norą. Ateikite ir
persitirkinkite.
Mes žinome, kad busite pilnai
užganėdinti mūsų vpritaikymu ir
prieinama kaina. Taipgi turime
didžiausį pasirinkimą vaikams
skrybėlių.
Manhattan Hat Stores
230 Grand Street art. Driggs Avenue 479 Grand Street art. Union Avenue
Abi krautuvės Brooklyne.

SCIENTIFIC OPTICIAN
NUSTOS GALVOS SKAUDĖJIMAS,
JEIGU NĖSIOSI AKINIUS.
Iš daug atsitikimų, akių nuvargi-
mas, yra pamatinė priežastis galvos
skaudėjimo, neuralgijos ir daugelio
kitų nerisčių ligų.
Išegzaminuok savo akis.
DR. M. FREEMAN ...
(Akių specialistas)
Atsiminkit numerį: 611 Grand St.,
tarpe Lorimer ir Leonard St.,
Brooklyn, N. Y.
Isteigta nuo 1902 m.

Reikalinga VYRŲ mokintis
Darba gausi visada. Reika-
lauk informacijų.
Nossoff's International
Barber School, 1202 Penn
Ave., Pittsburgh, Pa.
Telephone 1950 Greenpoint.
Dr. H. Mendlowitz
271 Berry Street
Gydau ligonius įvairiomis ligomis,
o ypač mano specialis-
tal moterų ligos.
Gera išlėmykiti adrosą:
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry St., Brooklyn, N. Y.
© Kampas So. 1-mos gatvės, 6

REIKALINGA MERGINA.
Reikalinga mergina ar moteris prie
vaikų dabolimo. Atsiskaityti šiuo ad-
resu:
A. Klamantas
East Side Plantation, Broomfield Cross
(78—81)

PIRMA LIETUVISKA APTIEKA LAWRENCE IR APIELINKĖJ
Atkreipkite atydą į šią aptieką, kuri užlaiko visokius vaistus.
Gyduolis nuo plaukų slinkimo, sustabdo galvos niežėjimą, išvalo pleiskaną iš galvos, duoda stiprumą
plaukams. Gyduolis kaina 50c ir \$1.00. Plaukų sti-printojas 50c ir \$1.00. Shampoo ir plaukų sti-prin-
tinojas 50 ir \$1.00.
PASIŪPUSIMUI REIKMENIS: Perfumai po 25c, ir t. t. Fraicūzijos perfumai nuo \$1.50 iki \$5.00.
Pauderiai, miltai ir įvairūs pasipuošimo dalykai.
Mūsų aptiekoj galima gauti visokių gyduolių, kurių surašą iš dalies čia paduodam:
Gyvasties Balsamas ..... 75c. Linimentas arba Expelleris ..... 35c. Proškos dėl dantų ..... 25c.
Nervų stiprintojas ..... 50c-\$1.00. Anatharynas plovimui ..... 25c. Nuo kosulio dėl vaikų ..... 25c.
Vaistas nuo vidurių ..... 50c-\$1.00. Nuo kirmėlių ..... 25c. Kastorija dėl vaikų ..... 10-25c.
Nuo Kosulio ..... 25 ir 50c. Dėl išvalymo soliterio ..... \$3.00. Nuo viduriavimo ..... 25c.
Nuo gerklės skaudėjimo ..... 25-50c. Kraujo Valytojas ..... \$1.00. Kraujo Stiprintojas ..... 50c-\$1.00.
Skilvinės Proškos ..... \$1.00. Dėl lytiškų ligų ..... 50c-\$1.00. Gumbo lašai ..... 50c-\$1.00.
Pigulkos dėl Kepeny ..... 25c. Nuo reumatizmo ..... 50c-\$1.00. Nuo plaukų žilimo ..... 50c-\$1.00.
Nuo galvos skaudėjimo ..... 25c. Nuo kojų prakaitavimo ..... 25c. Blakių naikintojas ..... 10c.
Nuo kojų nuospaudų ..... 10 ir 25c. Gydanti motis ..... 50c. Antiseptiškas muilas ..... 25c. Karpu naikintojas ..... 10c.
Nuo dantų gelimo ..... 10c. Antiseptiškas muilas ..... 25c. Nuo dusulio ..... 50c-\$1.00. ir daugybė kitų.
Puplaiskės dėžutė ..... 25c. Iosuklė, dėžukė ..... 25c. Brelukų, dėžukė ..... 25c.
Bezadi, dėžukė ..... 25c. Cincibiras, dėžukė ..... 25c. Kmyņu, dėžukė ..... 25c.
Liepos žiedai, dėžukė ..... 25c. Trukzoliės, dėžukė ..... 25c. Safrony, dėžukė ..... 25c.
Ramunci, dėžukė ..... 25c. Gumbažolės, dėžukė ..... 25c. Aniųjų, dėžukė ..... 25c.
Comercy'al, dėžukė ..... 25c. Mėtų, dėžukė ..... 25c. Šalavijų, dėžukė ..... 25c. Apyņu, dėžukė ..... 25c.
Imberias, dėžukė ..... 25c. Šalavijų, dėžukė ..... 25c. Cinamonų, dėžukė ..... 25c. Kraujo valytojas ..... \$1.00.
Sobreliai, dėžukė ..... 25c.
Taipgi daugybė kitokių gydančių žolių galima gauti mūsų aptiekoje. (Jatul's) Tab. Tonic Comp.
\$1.00, dėl kraujo ir abelno stiprumo (Jatul's) "In Terra" Bitters Tonic \$1.00. Tas vaistas yra stiprintojas
sistemos, nuo įvairių skilvio ligų ir skonį duoda prie vaigto. Už 12-ką bonkų \$9.00, už 6 bonkas \$5.00, už
vieną \$1.00.
Vienas iš kasdieninių vaistų: Gyduolis nuo kosulio užaugusiems: po 25c, 50c ir \$1.00. Vaikams
kosulio — 25c ir 50c.
Vietiniai lietuviai su receptais ateikite pas mus.
Kokių tik reikia Jums gyduolių, rasite pas mus. Kreipkitės:
National Drug Co., Inc.
142 Lawrence, kp. Maple St., Lawrence, Mass.
Jums reikalingus dalykus persiųsimė per express.